

නානාවිච්ඡන්ද ජාතකය

තවද සරණවූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සමයෙහි ආනන්ද සවාමීන් ලත් වර අටක් අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලද මෙහි වර්ථමාන කථාව එකක නිපාතයේ පුණ්භ ජාතකයෙහි බස්නේය.

හේ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහුමදත්තනම් රජපුරු කෙණෙක් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝත් ඒ රජපුරුවන්ට පුත්ව ඉපද පියානන්ගේ ඇවෑමෙන් රාජ්ජයට පැමිණ පියානන් සමයේ පුරෝහිතව සිටි බමුණා හැර අනික් බමුණකු පුරෝහිත ස්ථානන්තරයට ගත්හ. ඒ බමුණුන් එක්මාර්ගයෙක වාසය කරන්නේය. එක්දවසක් බරණැස් රජපුරුවෝත් නගර සෝධන දිනයේ තනිව ඇවිදිනාහ. එකල පන්සියයක් රාබී මත්ව යන්නාවු සොරු රජපුරුවන් දැක කවුරුත් බවත් නොදන තලා උතුරුසඵවත් උදුරා ගෙන රා කලයක් ඉස තබා ගෙන යන්නාවු රජපුරුවෝත් තනි විසින් කුමකුත් කියාගත නොහී සොරුන් පස්සේම නික්මුණාහ. එවෙලාවට දුක්පත් පුරෝහිතයා තමාගේ මිදුලේ සිට ආකාශය බලන්නේ ආකාශයේ තාරකා විශේෂයක් දැක තමාගේ බැමිණිය කැන්දා එම්බල බැමිණිය අපගේ රජපුරුවන් වහන්සේ පසම්තුරන්ට අසුව ගිය සේකැයි කීහ. බැමිණිත් නුඹ කෙසේ දකුසේක්දැයි කියන්නා තාරකා විසෙසයකින් දනිමි කීහ. රජපුරුවෝ බමුණා කීබස් කථාව ඇසුවාහ. රජපුරුවෝත් සොරුන්ට කියන්නාවු ස්වාමිවරුනි මම නිකම් දුක්ඛිතයෙකිමි. මා නිකම් ගෙණගොස් තොපට ප්‍රයෝජන කිමිද? මාගේ උතුරුසඵව පමණක් ඇරගෙන මා ඇරපියවයි දුප්පත් නියා කීකල්හි සෙරුන් සැබැව, මේ නිකම් දුක්ඛිතයාගෙන් කම් කිමිදැයි කියා දයාවෙන් ඇරපීහ. එවිට බමුණා එම්බල පින්වත අපගේ රජපුරුවන් වහන්සේ දැන් ගැලවී ගිය සේකැයි කීහ. ඒත් රජපුරුවෝ අසා රජගෙට ගොස් උදෑසනක්සේම පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා ඇතුලු බොහෝ බමුණන් රැස්කරවා විවාරන්තාවු කුමක් ඊයේ රැ අපට වූ ලාභ අලාභයක්වත් අපට වූ දුක්කවත් ඇද්දැයි විචාලාහ. බමුණෝ කියන්නෝ ස්වාමීන්ට වූ ලාභයකුත් නැත, අන්තරායකුත් නැත, ග්‍රහයෝත් සිටිහයි කිසිම අමුත්තක් නැතැයි කීහ. එවිට රජපුරුවෝ අසවල් මාලුගෙයි පුරාතන පුරෝහිත බමුණා ගෙන්වයි කියා ගෙන්වා තමා විසින් දුටුකාරණයකින් මටවූ අන්තරායක් ඇත්නම් කියවයි කියා ගෙන්වා තමා විසින් දුටුකාරණයකින් මටවූ අන්තරායක් ඇත්නම් කියවයි කියා කීහ. එසේය දේවයන්වහන්ස, තාරකා විශේෂයකින් නුඹ වහන්සේ සෙරුන්ට අසුව එවිට ගැලවී ගිය නියාව දිටිමි කීහ. එවිට රජපුරුවෝ මේ කියන කොල්ලෝමෙපමණක් නුදුටුවෝය. ශාස්ත්‍ර උගනිතොත් මෙසේ උගන්ට එපාද, තෙල කොල්ලන් පිටත ලවයි පුරෝහිත බමුණා ඇතුළුව බමුණන් පිටත් කරවා පරණ පුරෝහිත බමුණා පුරෝහිත ධුරයෙහි සලස්වා තොපි කී ශාස්ත්‍රයෙහි ඉතා සතුටු වූමිහ. තොප කැමති වරයක් ගණුවයි කීහ. එවිට බමුණු කියන්නෝ මා කැමති වරයක් මා ගත්කල මාගේ බිරින්ද දරුවන් යෙහෙළියන් කොල්ලන් කෙල්ලන්ගේ අභිප්‍රාච නොදනෙයි ගෙටගොස් විචාරා ඇවිත් කියමි කීහ. එවිට රජපුරුවෝත් යහපතැයි විචාරා එවයි කී කල්හි බමුණු ගෙට ගොස් අඹදරුවන් යෙහෙලියන් කෙල්ලන් කොල්ලන් එක්කරවා විවාරන්තෝ රජපුරුවන් වහන්සේ මට කැමති වරයක් ගණුවයි වදාළසේක. මම තොප ඇම විචාරමයි තොපට කැමැත්තක් කියවයි කී කල්හි ඔහුගේ අඹුව කියන්නී මට කිරිදෙනුන් සියයක් දෙවයි කීහ. ඡත්තපාණි නම් පුත්‍ර කියන්නේ යහපත් සවිජධියන් යෙදු රථයක් ඉල්වා දෙවයි කීය. යෙහෙලි කියන්නේ මට යහපත් මැණික් කුණ්ඩලාභරණ දෙකක් ඉල්ලා දෙවයි කීය. කෙළි කියන්නී මට යහපත් වනක් මෝලක් කුල්ලක් ඉල්වාදෙවයි කීය. එකියන බ්‍රාහ්මණතෙම සිතන්නේ මට ගමක් උවමැනවැයි සිතා රජපුරුවන් කරා ගොස් කියන්නේ අප ඇමගේ සිතිවිල්ලම එකඟ නොවෙයි නානාවිච්ඡන්ද යයි කියන්නේ මම ගමක් ලබන්නා කැමැත්තෙමි. මාගේ ගෙයි බිරින්ද කිරිදෙනුන් සියයක් කැමැත්තිය. මාගේ ඡත්තපාණි නම් පුත් අසුන් දෙදෙනකු යොදනලද රථයක් ලබන්නා කැමැත්තේය. මාගේ යෙහෙලි මැණික්මය කුණ්ඩලාභරණ දෙකක් කැමැත්තිය. මාගේ පුණ්‍යා නම් දාසී වනක් මෝලක් ලබන්ට කැමැත්තිය කීය. එවිට රජපුරුවෝ පුරෝහිත බමුණාට ගමක් දෙවා උගේ අඹුවට කිරිදෙනුන් සියයක් දෙවා උගේ පුතාට අසුන්දෙන්නෙකු යොදනලද රථයක් දෙවා යෙහෙළියට කුණ්ඩලාභරණ දෙවා පුණ්‍යා නම් දාසියට වනක් මෝලක් කුල්ලක් දෙවයි යන මේ සියල්ලම දී බොහෝ සම්පත් රජපුරුවෝ දුන්නයි වදාරා මේ නානාවිච්ඡන්ද ජාතකය නිමවා වදාළ සේක. එසමයෙහි පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා නම් ආනන්ද ස්ථවිරිය. රජව උපන්නෙමි බුදු වූ මම්මයයි වදාළසේකි.